

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ - ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

ΕΤΟΣ 2016 / ΤΕΥΧΟΣ 6

Αντώνιος Μυστιλόγλου Μυστιλιάδης

*Πολιτικός Επιστήμων, Σύμβουλος
επιχειρήσεων περί τήρησης
νομιμοποιητικών εγγράφων και
διαδικασιών, κεφαλαιουχικών
και προσωπικών εταιρειών*

*Μη υποχρέωση δημοσίευσης
πράξεων και στοιχείων
κεφαλαιουχικών εταιρειών
σε εταιρική ιστοσελίδα
και συνέπειες ως προς τα
δικαιώματα μειοψηφίας και
τρίτων*

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΝΑΤΥΠΟ

Αντώνιος Μυστιλόγλου Μυστιλιάδης

*Πολιτικός Επιστήμων, Σύμβουλος επιχειρήσεων περί τήρησης
νομιμοποιητικών εγγράφων και διαδικασιών, κεφαλαιουχικών
και προσωπικών εταιρειών*

*Μη υποχρέωση δημοσίευσης πράξεων
και στοιχείων κεφαλαιουχικών εταιρειών
σε εταιρική ιστοσελίδα και συνέπειες
ως προς τα δικαιώματα μειοψηφίας και τρίτων*

*Ανάτυπο από την «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ»
Τεύχος 6 / Έτος 2016*

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομιάλη 23, 106 80 Αθήνα • Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

Μη υποχρέωση δημοσίευσης πράξεων και στοιχείων κεφαλαιουχικών εταιρειών σε εταιρική ιστοσελίδα και συνέπειες ως προς τα δικαιώματα μειοψηφίας και τρίτων

Αντώνιος Μυστιλόγλου Μυστιλιάδης

Πολιτικός Επιστήμων, Σύμβουλος επιχειρήσεων περί τήρησης νομιμοποιητικών εγγράφων και διαδικασιών, κεφαλαιουχικών και προσωπικών εταιρειών

Στο παρόν άρθρο επιχειρείται η αναδρομή ως προς την υποχρέωση δημοσιεύσεων πράξεων κεφαλαιουχικών εταιρειών μέχρι τον περιορισμό της στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. Επίσης, προσδιορίζονται τα δικαιώματα μετόχων και τρίτων που αντλούνται από την υποχρέωση δημοσίευσης πράξεων και στοιχείων των κεφαλαιουχικών εταιρειών που ίσως θιγούν από την μη έγκαιρη δημοσίευση αυτών από το Γ.Ε.ΜΗ. και γίνεται αναφορά και στην ΙΚΕ.

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Ο περιορισμός των υποχρεώσεων κεφαλαιουχικών εταιρειών ως προς τη δημοσίευση πράξεων και στοιχείων
3. Θετικές συνέπειες του περιορισμού δημοσιεύσεων ως προς τα διοικητικά βάρη
4. Η προστασία μετόχων και τρίτων μετά τον περιορισμό δημοσιεύσεων
5. Προβληματισμοί ως προς την προστασία μετόχων, εταίρων και τρίτων
6. Συνέπειες ως προς τις Ανώνυμες Εταιρείες
7. Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία, εταιρική ιστοσελίδα και διαφάνεια
8. Επίλογος

1. Εισαγωγή

Με απόφαση, την 25 Νοεμβρίου 2015 και αριθμό πρωτοκόλλου 491 του Εποπτικού Συμβουλίου Γενικού Εμπορικού Μητρώου¹, καθίστανται απολύτως προαιρετικές, μετά την 31/12/2015, οι δημοσιεύσεις που πρέπει να γίνουν με επιμέλεια της εταιρείας σε: α) λοιπά έντυπα ή μέσα και β) στην ιστοσελίδα της εταιρείας. Εξακολουθεί να είναι υποχρεωτική η δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.

2. Ο περιορισμός των υποχρεώσεων κεφαλαιουχικών εταιρειών ως προς τη δημοσίευση πράξεων και στοιχείων

Η απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2015 έρχεται ως συνέχεια του άρθρου 232 του Ν 4072/2012² περί περιορισμού υποχρεώσεων ΑΕ και ΕΠΕ για δημοσίευση πράξεων και στοιχείων. Το συγκεκριμένο άρθρο καταργούσε τη δημοσίευση πράξεων και στοιχείων στις εφημερίδες και έδινε το δικαίωμα στις κεφαλαιουχικές εταιρείες να δημοσιεύουν στην εταιρική ιστοσελίδα που τηρούσαν και δήλωναν στο Γ.Ε.ΜΗ.

Στη συνέχεια, με το άρθρο 2 του Ν 4250/2014³ περί κατάργησης της υποχρέωσης δημοσίευσης στο ΦΕΚ και Γ.Ε.ΜΗ, όπου υπάρχει υποχρέωση δημοσίευσης στο ΦΕΚ / τ. ΑΕ - ΕΠΕ, η υποχρέωση αυτή καταργείται. Από τις 20/07/2014 η δημοσίευση στοιχείων και πράξεων στο ΦΕΚ / τ. ΑΕ - ΕΠΕ γίνεται ατελώς μέχρι το τέλος του έτους 2014. Από το 2015 και έπειτα η σχετική υποχρέωση αντικαθίσταται με υποχρέωση δημο-

1. <http://www.businessportal.gr/pdf/es-20151125-491.pdf>

2. ΦΕΚ Α' 86/11.4.2012.

3. ΦΕΚ Α' 74/26.3.2014.

οίευσης στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.

3. Θετικές συνέπειες του περιορισμού δημοσιεύσεων ως προς τα διοικητικά βάρη

Η απόφαση που αποτυπώθηκε στο άρθρο 2 του Ν 4250/2014 ήταν αποτέλεσμα μίας δέσμης προτάσεων του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) προς το υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που αφορούσε τη μείωση των διοικητικών βαρών, επί υπουργίας κ. Κυριάκου Μητσοτάκη.

Τα διοικητικά βάρη από τις δημοσιεύσεις ισολογισμών ΑΕ και ΕΠΕ καθώς και τροποποιήσεων καταστατικών στο ΦΕΚ σύμφωνα με τον τότε υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, είναι μετρήσιμα και εξαιρετικά σημαντικά⁴. Αυτά αποτυπώνονται στην αιτιολογική έκθεση για το σχέδιο νόμου «Διοικητικές Απλουστεύσεις - Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημόσιου Τομέα - Τροποποίηση διατάξεων του ΠΔ 318/1992 (Α' 161) και λοιπές ρυθμίσεις». Σε αυτή την έκθεση η εκτίμηση για την απώλεια δημοσίων εσόδων για το ελληνικό δημόσιο από την κατάργηση της υποχρέωσης δημοσίευσης στο Τεύχος ΑΕ - ΕΠΕ οποιασδήποτε πράξης ή στοιχείου ή σχετικής ανακοίνωσης των ΑΕ και των ΕΠΕ κ.λπ. ανέρχεται στο ποσό των 42.000.000 ευρώ περίπου ετησίως. Ενδεικτικά, ο τότε υπουργός Ανάπτυξης (2014) κ. Σκόρδας ανέφερε πως για τις δημοσιεύσεις στο ΦΕΚ / τ. ΑΕ - ΕΠΕ, μία ανώνυμη εται-

ρεία έπρεπε να καταβάλει κατ' ελάχιστο 833 ευρώ ετησίως⁵.

Οι κεφαλαιουχικές εταιρείες από τη μεριά τους, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των άμεσα θιγόμενων, δηλαδή των εφημερίδων, θα εξοικονομούσαν συνολικά περίπου 48.000.000 ευρώ, όσες δηλαδή θα είναι οι απώλειες εσόδων για τις εφημερίδες από τις δημοσιεύσεις. Από την άλλη μεριά, η δημοσίευση στην εταιρική ιστοσελίδα έχει ελάχιστο κόστος συγκριτικά με αυτό της δημοσίευσης σε εφημερίδα.

4. Η προστασία μετόχων και τρίτων μετά τον περιορισμό δημοσιεύσεων

Συντελείται λοιπόν, από το 2012 και έπειτα, μία προσπάθεια ώστε να μειωθούν τα διοικητικά έξοδα περί δημοσιεύσεων των κεφαλαιουχικών εταιρειών. Μέχρι την απόφαση της 25/11/2015 η μείωση των διοικητικών εξόδων διαπιστώθηκε πως δεν έγινε σε βάρος της δημοσιότητας των πράξεων και στοιχείων των κεφαλαιουχικών εταιρειών. Σε αυτό είχε συμβάλει η υποχρέωση δημοσίευσης των αναφερόμενων πράξεων και στοιχείων στην εταιρική ιστοσελίδα της κάθε κεφαλαιουχικής εταιρείας, η οποία είναι δημοσιευμένη στην μερίδα της εταιρείας, που τηρεί το Γ.Ε.ΜΗ (<https://www.businessregistry.gr/publicity/index>).

Έτσι, ακόμα και αν η υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. δεν μπορούσε να ανταποκριθεί άμεσα στη δημοσιότητα αυτών των πράξεων, η προστασία των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη δημοσιότητα, διαφυλασσόταν από την παράλληλη υποχρέωση εκπλήρωσης αυτής, παλαιότερα στις εφημερίδες και μέχρι την 31/12/2015 στις εταιρικές ιστοσελίδες.

5. Προβληματισμοί ως προς τη προστασία μετόχων, εταίρων και τρίτων

Σαφώς, η απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2015, δεν θίγει άμεσα την δημοσιότητα και τα δικαιώματα μειοψηφίας κεφαλαιουχικών εταιρειών και τρίτων, όμως η ετεροχρονισμένη δημοσίευση στην ιστοσελίδα του Γ.Ε.ΜΗ. με την προαιρετική πλέον δημοσίευση πράξεων και στοιχείων σε εταιρικές ιστοσελίδες, δημιουργεί ερωτήματα ως προς την προστασία της μειοψηφίας των κεφαλαιουχικών εταιρειών και τρίτων.

Γίνεται σαφές από το άρθρο 39 του Ν 2190/1920 πως προστατεύονται τα δικαιώματα της μειοψηφίας, με το να ζητά και να λαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την εταιρεία και την δράση του Διοικητικού Συμβουλίου, ώστε να ελέγχει την πορεία των εταιρικών υποθέσεων. Το δικαίωμα αυτό, εξωτερικεύεται με τη δημοσιότητα που απορρέει από το άρθρο 7α του Ν 2190/1920. Η δημοσιότητα έρχεται να προστατεύσει τα δικαιώματα μετόχων που είναι αποκομμένοι από τη διοίκηση της εταιρείας αλλά και τους επενδυτές που έχουν ανάγκη τις πληροφορίες για να λάβουν τις αποφάσεις τους έγκαιρα.

Ο λόγος της ανησυχίας περί προστασίας μετόχων και τρίτων που απορρέει από τη δημοσιότητα πράξεων και στοιχείων κεφαλαιουχικών εταιρειών, έγκειται στην παρατηρούμενη καθυστέρηση από το Γ.Ε.ΜΗ. δημοσίευσης αυτών των πράξεων και στοιχείων.

Η παρατηρούμενη καθυστέρηση της δημοσιότητας, για την οποία γίνεται αναφορά στον τύπο⁶, οφείλεται κυρίως στον μεγαλύτερο όγκο εργασίας που έχουν να διεκ-

4. <http://www.aftodioikisi.gr/ipourgeia/sinantisi-mitsotaki-me-ton-ng-tou-oasa-empodio-anaptixis-i-grafeiokratia>

5. <http://www.kathimerini.gr/753058/article/oikonomia/epixeirhseis/stis-33057-oi-ae-kai-stis-23589-oi-epe-poy-apografhkan-sto-gemh-to-2013>

6. <http://www.kathimerini.gr/773684/article/oikonomia/ellhnikh-oikonomia/akomh-kai-oxtw-mhnes-ka8ysterei-h-kataxwrish-eggrafwn-sto-gemh>

περαιώσουν οι υπάλληλοι του Γ.Ε.ΜΗ. σε αντιδιαστολή με το παρελθόν. Για παράδειγμα, περί Αωνύμων Εταιρειών, αρμόδια υπηρεσία ήταν η κατά Νομό, Διεύθυνση Εμπορίου. Για τις ΕΠΕ και προσωπικές εταιρείες το πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας. Στις μέρες μας, το Γ.Ε.ΜΗ σε κάθε επιμελητήριο, έχει να διεκπεραιώσει υποθέσεις τόσο των κεφαλαιουχικών εταιρειών όσο και των προσωπικών, χωρίς να υπάρχει στελέχωση της υπηρεσίας με τον απαιτούμενο αριθμό υπαλλήλων.

6. Συνέπειες ως προς τις Αώνυμες Εταιρείες

Η χρονική καθυστέρηση δημοσίευσης μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στην λειτουργία των Αωνύμων Εταιρειών αλλά και των υπόλοιπων κεφαλαιουχικών εταιρειών. Παραδείγματος χάριν, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 43B του Ν 2190/1920, το Διοικητικό Συμβούλιο της αώνυμης εταιρείας οφείλει να δημοσιεύει τις οικονομικές καταστάσεις 20 τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης. Ακόμα όμως και στην περίπτωση που το Διοικητικό Συμβούλιο ανταποκριθεί σε αυτή την υποχρέωσή του ώστε να υπάρξει η πληροφόρηση των μετόχων και τρίτων, οι οικονομικές καταστάσεις δεν θα έχουν πραγματικά δημοσιευθεί έγκαιρα στην ιστοσελίδα του Γ.Ε.ΜΗ, εξαιτίας της προαναφερμένης καθυστέρησης.

Ωστόσο αυτό το πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπισθεί αν ανταποκριθεί άμεσα το Γ.Ε.ΜΗ. δημιουργώντας την τεχνολογική δυνατότητα, ώστε τα δημοσιευόμενα στοιχεία και πράξεις να είναι έγκαιρα αναρτημένα στην ιστοσελίδα του. Θετικό προηγούμενο από την υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ. υφίσταται, με τη δημοσίευση της πρόσκλησης των μετόχων Αωνύμων Εταιρειών σε τακτική ή έκτακτη

Γενική Συνέλευση, άμεσα αναρτώμενη στην ιστοσελίδα του Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον ο χρήστης του business portal του Γ.Ε.ΜΗ. (<http://www.businessportal.gr/>) προχωρήσει στην σωστή καταχώρηση των απαραίτητων στοιχείων.

Ο προβληματισμός ως προς την έγκαιρη δημοσίευση των στοιχείων και πράξεων που υπάγονται σε δημοσιότητα, σύμφωνα με τους Νόμους που διέπουν τις κεφαλαιουχικές εταιρείες και την προστασία των δικαιωμάτων μετόχων μειοψηφίας αλλά και τρίτων, όπως για παράδειγμα συμβαίνει με τις Αώνυμες Εταιρείες, διογκώνεται στην περίπτωση που απαιτείται η έκδοση από τις περιφέρειες διοικητικών πράξεων άσκησης ελέγχου και εποπτείας, όπου τα δικαιολογητικά διαβιβάζονται σε αυτές και η καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. γίνεται μετά τη λήψη των σχετικών αποφάσεων και εγγράφων. Σε αυτή την περίπτωση, η άμεση δημοσίευση ισολογισμών, ώστε να προηγηθεί τουλάχιστον είκοσι ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων όπου υποβάλλεται για έγκριση, γίνεται δυσκολότερη ακόμα και αν η τεχνολογική δυνατότητα των υπηρεσιών του Γ.Ε.ΜΗ. επιτρέπει την άμεση ανάρτησή τους.

7. Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία, εταιρική ιστοσελίδα και διαφάνεια

Η μη υποχρέωση δημοσίευσης ισολογισμών κεφαλαιουχικών εταιρειών στην εταιρική ιστοσελίδα και ο προαιρετικός της χαρακτήρας, στην περίπτωση των Αωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης ουσιαστικά τις καθιστά μη απαραίτητες. Όμως, η τήρηση εταιρικής ιστοσελίδας στην περίπτωση των Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών Εταιρειών, παραμένει υποχρεωτική, διότι δεν συνδέεται αποκλειστικά με τη δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 2 και 3 του Ν 4072/2012, η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη σύστασή της, να αποκτήσει εταιρική ιστοσελίδα, όπου πρέπει να εμφανίζονται με μέριμνα και ευθύνη του διαχειριστή, τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις των εταίρων, με την κατηγορία εισφορών του καθενός, το πρόσωπο που ασκεί τη διαχείριση, καθώς και πληροφορίες της προηγούμενης παραγράφου.

Η υποχρέωση διατήρησης ιστοσελίδας για τις ΙΚΕ, καθιερώνει την εταιρική διαφάνεια και αποτελεί σημαντικότερη διάταξη όλου του εταιρικού δικαίου.⁷ Η αναγκαιότητα ύπαρξης ιστοσελίδας, δημοσίευσης στοιχείων και η συνεπακόλουθη διαφάνεια, δικαιολογούνται από την ύπαρξη και μη κεφαλαιουχικών εισφορών στη ΙΚΕ, η οποία δημιουργεί αυξημένη ανάγκη πληροφόρησης των τρίτων για την προστασία τους⁸, ενώ ο γενικός χαρακτήρας των πληροφοριών υποστηρίζεται ότι αποκλείει την παραβίαση των διατάξεων του Ν 2472/1997 για την προστασία προσωπικών δεδομένων⁹.

Η διαφάνεια της δημοσίευσης των εταιρικών στοιχείων, σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 2 και 3 του Ν 4072/2012¹⁰, έχει δεχθεί κριτική ως προς την προστασία ανωνυμίας των εταίρων και της δυνατότητας εξαγωγής συμπερασμάτων από οποιονδήποτε τρίτο χωρίς έννομο συμφέρον, ως προς την οικονομική κατάσταση των εταίρων και της οικονομικής τους επιφάνειας, θέτοντάς τους ακόμα και σε κίνδυνο¹¹.

7. Αλ. Π. Σπυριδωνος, Το νέο Δίκαιο ΙΚΕ & ΕΠΕ, Νομική Βιβλιοθήκη, 2015, σελ. 93.

8. Βλ. υποσημ. 7 ως άνω.

9. Αιτιολογική έκθεση υπό αρ. 47 Ν 4072/2012 εις Β. Αντωνόπουλο, ΙΚΕ, ό.π., σελ 16-17.

10. ΦΕΚ Α' 86/11.4.2012.

11. Αλ. Π. Σπυριδωνος, Το νέο Δίκαιο ΙΚΕ & ΕΠΕ, Νομική Βιβλιοθήκη 2015, σελ. 93.

Όμως, η διασφάλιση των τρίτων αξιολογείται ως υπέρτερης αξίας σε σχέση με το δικαίωμα των εταιρών να διατηρήσουν την ανωνυμία τους^{12,13}.

8. Επίλογος

Η απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2015, με αριθμό πρωτοκόλλου 491

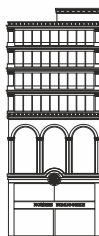
12. Απόσπασμα αιτιολογικής έκθεσης του Ν 4072/2012.

13. *Ε. Περάκης*, *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (ΙΚΕ) - Η νέα εταιρική μορφή*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2012, σελ. 135-136.

του Εποπτικού Συμβουλίου Γενικού Εμπορικού Μητρώου δεν έρχεται να θίξει τα δικαιώματα των μειοψηφούντων εταιρών ή μετόχων, ούτε των τρίτων, αν η δημοσίευση των ισολογισμών Ανωνύμων Εταιρειών δεν γίνεται ετεροχρονισμένα από το Γ.Ε.ΜΗ.

Το παράδειγμα της ΙΚΕ έρχεται να δώσει τις απαντήσεις στους παραπάνω προβληματισμούς. Η εταιρική διαφάνεια σε αυτή την εταιρική μορφή προστατεύεται στο έπακρο, ακόμα και αν επικριτές της θεωρούν πως δεν προστατεύονται

κάποια δικαιώματα των εταιρών. Η εφαρμογή της άμεσης δημοσίευσης οποιονδήποτε πράξεων και στοιχείων, κυρίως για τις Ανώνυμες Εταιρείες, θα είναι αυτή που θα προστατεύσει την απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου Γενικού Εμπορικού Μητρώου όπως και την προσπάθεια για τη μείωση των διοικητικών βαρών των εταιρειών, χωρίς να θίγονται παράλληλα τα δικαιώματα των μειοψηφούντων ή μη συμμεχόντων στη διοικητική λειτουργία μετόχων ή ακόμα και των τρίτων.

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΕΒΕ

ΑΘΗΝΑ Μαυρομικάλη 23, Τηλ.: 210 3678800 (30 γραμμές), ΑΘΗΝΑ Μαυρομικάλη 2, Τηλ.: 210 3607521,
ΠΕΙΡΑΙΑΣ Φίλωνος 107-109, Τηλ.: 80 111 70 111, ΘΕΣ/ΝΙΚΗ Φράγκων 1, Τηλ.: 2310 532134,
ΠΑΤΡΑ Κανάρη 15, Τηλ.: 2610 361600

www.nb.org • e-mail: info@nb.org